

Patienter og behandleres forståelse af sundhed og sygdom hænger sammen med deres kulturelle vilkår og uddannelsesmæssige baggrund. Uens sygdomsforståelse påvirker samtalen med lægen. Et eksempel på vigtigheden af at forstå symptomer og sygdomme i deres sociale sammenhæng er urin og afførings inkontinens som i nogle samfund er forbundet med at være meget svært handicappet og så uren at man ikke må bede. . De kan ikke tale om det og isolerer sig. De fornemmer, og frygter, at hvis de taler om det, vil børnene miste respekten for dem, ægtefællen vil håne dem og at de vil blive forvist fra fællesskabet. De ender ofte i en situation hvor de ikke kan tale om deres problem, ikke vil tale om det og ikke må tale om det, da den forvejen skrøbelige familie kan risikere at blive slået i stykker af det. Patienten vælger derfor ofte at "ofre" sig for familien og børnene: de lider i stilhed og alle rutiner er indrettet på eller begrænses af inkontinensen. Hvis problemet ikke italesættes af den sundhedsprofessionelle kommer det ikke spontant frem og patienterne er socialt meget isolerede med lavt selvværd langt mere end man forventer hos etnisk danske patienter.

I Indvandrermedicinsk klinik er der hyppigt patienter med inkontinensproblemer og meget få af dem har talt med andre, herunder deres læge, om det. Særligt i familier hvor en eller begge forældre har Post Traumatisk Stress Syndrom (PTSD) ser vi ofte at flere af børnene er sengevædere. Forældrene magter ikke både deres egne helbredsproblemer og børnenes og de har i praksis svært ved at få den fornødne hjælp til børnenes problemer pga. stigma og samtidige sprogproblemer.

Det er vigtigt at sundhedsansatte har basale kulturelle kompetencer og forståelse, så forskelle ikke skaber unødvendige misforståelser eller står i vejen for undersøgelser eller behandlingen. Kendskab til flygtninges grundvilkår og respekt for sproget i læge-patientsamtaler er vejen til bedre kommunikation og patient tilfredshed.

Foredraget vil være bygget op om kliniske cases og forløb fulgt i op til 6 år.

Morten Sodemann